

Dagthema: De Onbekende

Overweging 9 oktober 2016 – Bart-Jan van Gaart

Medevoorganger: Henk Kemper

“... De Schrift is een bron.

Eén, niet hèt, antwoord op alle situaties waarin we terecht kunnen komen.

Maar het staat ons vrij om andere antwoorden te geven.

Het is geen wetboek, maar een leerboek.

En het laatste deel van dat boek leert ons van een mens

die de Goddelijke Harmonie wel heel goed begrepen heeft ...”

Eerste lezing: Exodus 20: 2 - 17

Tweede lezing: Exodus 32: 7-11, 13-14

Derde lezing: Handelingen 17: 16-32

Openingsgebed

Eeuwige,

We komen van alle kanten

en zijn hier verzameld in een kring,

in een kerk waar uw naam al zo lang klinkt,
waar de muren onze gebeden dragen.

Omring ons met je licht

en wees hier aanwezig in ons midden.

Sta met ons stil

voor de duur van deze viering.

Open ons voor het leven,

open ons voor jou.

Amen.

Lied: “Aanhef”

Huub Oosterhuis/Tom Löwenthal

1. koor 2. allen

Onstilbare tonen, zwijgende woorden
mogen hier klinken.

De mond die ze zingt, het hart dat ontvangt
zij gezegend.

Zoals een landschap meer ruimte is
dan te zien is

en zoenen meer zijn dan de perfecte vorm
van de lippen.

Zo roepen wij uit wirwar te voorschijn een weg

een lichtgestalte uit dromen en schaduw van dood -

Zo wordt van aarde tot hemel Gij, onze enige ware.
(herhaal vanaf begin)

Zo wordt van aarde tot hemel Gij, onze enige ware.
(slotregel laatste keer 2x)

Welkom door Henk en inleiding door Bart-Jan

Op het schoolplein van mijn jeugd ging de volgende mop rond: Komen er twee Jehova Getuigen aan de deur en die zeggen: “Wij komen Jezus brengen”.

Het altijd weer geestige antwoord dat je ze geeft luidt dan: “Zet Hem maar in de achtertuin”. Maar ook daar is Jezus inmiddels verdrongen door een Boeddha die je voor een luttel bedrag bij de Action of het tuincentrum koopt. De God van Abraham, Isaak en Jacob, en Zijn Zoon zijn uit de openbare ruimte verdrongen.

Hoog tijd om tot heil van mensen te werken aan de marketing van de Christelijke levensbeschouwing. Paulus geeft daar een geniale invulling aan waarvan we veel kunnen leren. Maar om te verkopen heb je goede koopwaar nodig.

En dan stuiten we op bijvoorbeeld twee verhalen uit Exodus. Over dat alles dadelijk meer. Maar laten we eerst, in een moment van stilte voor de Eeuwige brengen, wat ons van harte wordt ingegeven.

Gebed

Om niet te vergeten waartoe wij zijn gemaakt,
keren wij ons tot U, God,
die ons kent en die ons leven draagt.
Wij bidden U voor de wereld waarin wij leven
waarin veel onnodige duisternis is.
waardoor mensen niet tot hun recht komen.

Wij, kleine en zoekende mensen van goede wil,
wij verlangen te leven in vriendschap en vrede,
We willen het goede doen, en licht zijn voor elkaar.
Toch is er veel in ons dat ons daarvan weerhoudt.

U hebt ons toegezegd dat U alles nieuw zult maken
en met ons zult zijn.
Spreek tot ons uw Woord, dat leven schept,
kom ons nabij door Jezus, uw Zoon, uw gestalte
in deze wereld.

Lied: Voor de zevende dag

Huub Oosterhuis/Antoine Oomen

1.koor 2.allen

Wek mijn zachtheid weer.
Geef mij terug de ogen van een kind.
Dat ik zie wat is.
En mij toevertrouw.
En het licht niet haat.

Lezing: Exodus 20: 2 - 17

'Ik ben de HEER uw God die u heeft weggeleid uit Egypte, het slavenhuis.

U zult geen andere goden hebben ten koste van Mij.

U zult geen beelden maken, geen afbeelding van enig wezen boven in de hemel, beneden op de aarde of in de wateren onder de aarde.

Buig u niet voor hen neer en bewijs hun geen goddelijke eer, want Ik, de HEER uw God, Ik ben voor hen die Mij haten een jaloerse God die de schuld van de vaders wreekt op hun kinderen, tot de derde en vierde generatie.

Maar voor hen die Mij liefhebben en mijn geboden onderhouden ben Ik een God die goedheid bewijst tot aan de duizendste generatie.

U zult de naam van de HEER uw God niet lichtvaardig gebruiken, want de HEER laat degenen die zijn naam lichtvaardig gebruiken niet ongestraft.

Denk aan de sabbat; die moet voor u heilig zijn.

Zes dagen kunt u werken en alle arbeid verrichten.

Maar de zevende dag is de sabbat voor de HEER uw God. Dan zult u geen enkele arbeid verrichten: uzelf niet, uw zoon niet, uw dochter niet, uw slaaf niet, uw slavin niet, uw dieren niet, evenmin als de vreemdeling die bij u woont.

Want in zes dagen heeft de HEER de hemel, de aarde en de zee en al wat ze bevatten gemaakt. Maar de zevende dag heeft Hij gerust en zo de sabbat gezegend en tot een heilige dag gemaakt.

Eer uw vader en uw moeder. Dan zult u lang leven op de grond die de HEER uw God u schenkt.

U zult niet doden.

U zult geen echtbreuk plegen.

U zult niet stelen.

U zult niet vals getuigen tegen uw naaste.

U zult uw zinnen niet zetten op het huis van uw naaste; u zult uw zinnen niet zetten op de vrouw van uw naaste, niet op zijn slaaf, zijn slavin, zijn rund of zijn ezel, op niets wat hem toebehoort.'

Muziek: Kort pianospel

Lezing: Exodus 32: 7-11, 13-14

Toen sprak de HEER tot Mozes: 'Ga nu naar beneden, want het volk dat u uit Egypte hebt geleid, is tot zonde vervallen. Ze zijn nu al afgeweken van de weg die Ik hun had voorgeschreven: ze hebben een stierkalf gemaakt, ze buigen zich daarvoor neer, ze dragen er offers voor op en schreeuwen: "Israël, dit is de god die u uit Egypte heeft geleid.'" Ook sprak de HEER tot Mozes: 'Ik zie nu hoe halsstarrig dit volk is. Laat Mij begaan, dan zal Ik hen in mijn brandende toorn vernietigen. Maar van u zal Ik een groot volk maken.'

Mozes trachtte de HEER zijn God gunstig te stemmen en vroeg: 'Waarom, HEER, zou U uw toorn laten woeden tegen uw volk, dat U met grote kracht en sterke hand uit Egypte hebt geleid? Waarom zou U de Egyptenaren laten honen: "Hij heeft ze laten gaan met de boze opzet ze in de bergen te laten omkomen en ze van de aarde weg te vagen.'" Laat toch uw toorn niet langer tegen hen woeden. Zie af van het onheil waarmee U uw volk bedreigt. Denk aan uw dienaren Abraham, Isaak en Israël, aan wie U onder ede beloofd hebt: "Ik zal uw nakomelingen talrijk maken als de sterren aan de hemel, en heel het land waarover Ik heb

gesproken zal Ik uw nakomelingen voor altijd in bezit geven. Het zal voor eeuwig hun erfdeel zijn.” Toen zag de HEER af van het onheil waarmee Hij zijn volk had bedreigd.

Muziek: Kort pianospel

Lezing: Handelingen 17: 16-32

Paulus wachtte op hen in Athene. Toen hij zag dat de stad vol afgodsbeelden stond, kwam zijn gemoed in opstand. Hij sprak daarom in de synagoge met de Joden en de godvrezenden, en op het stadsplein sprak hij elke dag met de mensen die hij daar aantrof. Ook enkele Epicurische en Stoïsche filosofen raakten met hem in gesprek. Sommigen zeiden: ‘Wat wil die praatjesmaker eigenlijk beweren?’ ‘Hij lijkt een verkondiger te zijn van vreemde goden’, zeiden anderen, omdat hij over Jezus en Anastasis predikte. Zij namen hem mee naar de Areopagus en zeiden: ‘Mogen wij weten wat dit voor een nieuwe leer is die u naar voren brengt? U zegt dingen die ons nogal vreemd in de oren klinken. Wij willen graag weten waar het over gaat.’ Alle Atheners en ook de buitenlanders die daar wonen, hebben immers voor niets anders tijd dan voor het vertellen of aanhoren van iets nieuws.

Paulus ging in het midden van de Areopagus staan en zei: ‘Atheners, aan alles zie ik dat u buitengewoon godsdienstig bent. Toen ik rondliep en uw heiligdommen bezichtigde, trof ik ook een altaar aan met het opschrift: Aan de onbekende god. Welnu, wat u zonder het te kennen vereert, dat kom ik u verkondigen. De God die de wereld gemaakt heeft en alles wat die bevat, de Heer van hemel en aarde, woont niet in tempels die door mensenhanden gemaakt zijn. Ook laat Hij zich niet door mensenhanden bedienen, alsof Hij iets nodig had, want zelf geeft Hij aan allen leven en adem en alles. Uit één mens heeft Hij heel het mensenvolk gemaakt om overal op aarde te wonen. Hij heeft bepaalde tijden vastgesteld en hun woongebieden afgegrensd, met de bedoeling dat ze God zouden zoeken en Hem wellicht tastenderwijs zouden vinden; Hij is immers niet ver van ieder van ons. Want door Hem leven wij, bewegen wij en zijn wij; zoals ook enkele van uw dichters hebben gezegd: Wij zijn van goddelijke afkomst. Als we dus van goddelijke afkomst zijn, moeten we niet denken dat het goddelijke overeenkomt met goud, zilver of steen, met producten van menselijk ambacht en menselijke verbeelding. Zonder te letten op die tijden van onwetendheid zegt God nu de mensen aan dat ze zich moeten bekeren, allemaal en overal. Want Hij heeft een dag vastgesteld waarop Hij de wereld rechtvaardig zal oordelen. Daar heeft Hij iemand voor aangewezen, en Hij heeft dit voor iedereen geloofwaardig gemaakt door Hem uit de doden te laten opstaan.’ Toen zij hoorden over opstanding van de doden, dreven sommigen daar de spot mee, maar anderen zeiden: ‘Daarover willen wij u nog wel eens horen.’

Lied: Jij nog Naamloze

Huub Oosterhuis/Antoine Oomen

Ander, ouder, iemand in ons verborgen:
plotseling, oplaaiend vuur van visioenen,
aanshijn der aarde vernieuwend. (2x)

Rede, dwaasheid, hart, onbedwingbare
die ons weten doet wat wij niet weten,
wat onmogelijk is bij mensen en goden.

Ingepakt in wolken schoorvoetend gaan wij.
In onze handen klemmen wij wichelroeden,
spiegels en zwaarden.

En neerdrukt ons droefheid om het gedane,
om niet te keren woorden,
om wat groeide, om wat versteende, verwaaide.

Jij, nog naamloze, ademt ons open
en wekt in ons weerbarstig geheugen
wat wij zagen met onze vroegste ogen.
En doet ons gaan in tranen maar ongebroken
door de nacht van de schepping
en houdt ons gaande naar een nieuwe geboorte:

blinde muren zacht licht, water geworden
en aan de overzijde rozensteden
en de zang van de lijster.

Overweging

“Toen ik een kind was, vertelden mijn ouders en onderwijzers me over een man die heel sterk was. Ze vertelden me dat hij de hele wereld kon vernietigen. Ze vertelden me dat hij bergen kon optillen. Ze vertelden me dat hij de zee kon scheiden. Het was belangrijk dat de man gelukkig bleef. Als we deden wat de man ons gebod, vond de man ons aardig. Dan vond hij ons zo aardig dat hij iedereen vermoordde die ons niet aardig vond. Maar als we niet deden wat hij ons gebod, vond hij ons niet aardig. Dan haatte hij ons. Op sommige dagen haatte hij ons zo erg dat hij ons vermoordde; op andere dagen liet hij ons door andere mensen vermoorden. Die dagen noemen we ‘feestdagen’. Met Poerim herdachten we hoe de Perzen hadden geprobeerd ons te vermoorden. Met Pesach herdachten we hoe de Egyptenaren hadden geprobeerd ons te vermoorden, Met Chanoeka herdachten we hoe de Grieken hadden geprobeerd ons te vermoorden.
- Gezegend zij Hij, baden we”. Aldus de jonge Joods-Amerikaanse schrijver Shalom Auslander in zijn boek “Klaaglied van een voorhuid”.

Verre van volmaakt

Op hilarische wijze schetst Auslander hier een godsbeeld dat naadloos aansluit op de twee lezingen uit Exodus die wij zojuist beluisterd hebben. Een opperwezen dat in klare taal de wet voorschrijft en de sancties voor het gemak direct bijvoegt. Een nukkige man die naar gelang zijn luimen straft of beloont en daarin niet zelden bedenkelijk overdrijft. Geen sympathiek en warm figuur op het eerste gehoor. Een god die klinkt als een leraar met een ordeprobleem. Een chagrijnige buurman die de bal die je in zijn tuin geschopt hebt lek snijdt. Een baas die vooral ziet wat fout gaat en voortdurend dreigt met ontslag. U kent ze wel. En u weet ook dat dit soort types meestal zelf verre van volmaakt zijn. En ook die god uit Exodus en zoveel plaatsen in de Bijbel klinkt verre van volmaakt. Want zeg nou zelf: wie verzint nou dat het overdag, als je lekker buiten wil zitten of een wandel- of fietstochtje wilt maken begint te regenen. Als je dan toch een wereld schept, dan regel je dat het 's nachts regent en niet overdag. Dan regel je dat een aangenaam briesje niet uit kan groeien tot een allesverwoestende orkaan. Dan laat je de aarde niet beven en bergen geen vuurspuwen. En bovenal, dan schep je geen wezens die elkaar verslinden en uitmoorden. Die tot de smerigste rotstreken in staat zijn. Die zo dom zijn dat ze zelfs hun eigen leefomgeving naar de ratsmodee helpen. Maar ja, wat maak je ook in zes dagen?

Kortom, zo'n god is niet te harden en heeft voor de vrije geesten van vandaag zijn uiterste houdbaarheidsdatum ruimschoots overschreden. En misschien is het wel daarom dat huizen zoals dit huis niet meer de aantrekkingskracht hebben van weleer. U en ik hier, wij worden beoordeeld op het donkere imago van een god zoals die voorgeschoteld wordt in Exodus en vele andere verhalen en misschien meer nog op een kerk die dezelfde onhebbelijkheden als de door hun beleden god, bleek te bezitten.

Goddelijke oorsprong Bijbel ontkent

De bekende Amsterdamse Filosoof Spinoza, die hier op loopafstand vandaan, aan de overzijde van de Amstel op het eiland Vlooienburg (nu de Stopera) woonde, was in de 17e eeuw al klaar met het godsbeeld zoals de Bijbel ons dat voorschotelt. Hij ontkende de goddelijke oorsprong van de Bijbel, gruwde van een god met menselijke trekjes en trok de goddelijke oorsprong van de tien geboden in twijfel. Dat kwam hem duur te staan, want hij werd verstoten uit de Sefardisch-Joodse gemeenschap en kwam in een volledig isolement te staan.

Enkele eeuwen later zou de niet minder beroemde geleerde Albert Einstein verzuchten: "Ik geloof in Spinoza's God die zich openbaart in een ordelijke harmonie van alles wat bestaat, niet in een God die zich bemoeit met het lot en het handelen van de mensen."

Maar hoe verhoud je je tot een God die zich uitsluitend openbaart in een ordelijke harmonie van alles wat bestaat, lees: het universum? Kunnen we dan niet beter een abonnement nemen op de "KIJK" en lid worden van Natuurmonumenten in plaats van hier wat te gaan zitten bidden en zingen? Bidden en zingen tot wie dan? Of zijn er toch mogelijkheden om ons te laten inspireren door een God die iets dichterbij is dan de ordelijke harmonie van het universum en niet zo abject als die kinderachtige God die we in de Bijbel tegen komen? Die vraag brengt ons bij Paulus. Je moet je maar voorstellen dat Paulus op een avond in debatcentrum de Balie, of in de diensten van Oecumenische Basisgemeente de Duif (waarom niet?) verschijnt en zegt: "Amsterdammers, ik zie dat jullie in alles hebben voorzien: het licht brand, jullie huizen zijn warm, jullie zijn goed gevoed, de tram rijdt en bovenal, jullie hebben alles wat je hartje begeert en als je iets mist, snel je met zijn allen naar het hipste warenhuis om in die lacune te voorzien. Ik heb echter gezien dat er één ding is waar jullie niet over beschikken. Eén ding waar jullie soms wanhopig naar verlangen. Een verlangen dat zich openbaart onder allerlei vermommingen, variërend van troostaankopen tot parenclubs. Van dancefeesten met veel pillen tot de thrill van een bungeejump. Er is een hele industrie van trainingen, lezingen en cursussen om dit verlangen te stillen. Je kunt zwemmen met dolfijnen, het wemelt van de kruidenvrouwtjes van beiderlei kunne, en je kunt in kleurentherapie of je bezighouden met allerlei esoterische besognes. Een verlangen naar iets of iemand die jullie helpt jullie enorme last te dragen. Een verlangen dat niet te stillen lijkt. Welnu, waarnaar jullie verlangen zonder het te kennen, dat kom ik jullie verkondigen: Tadaaaaa!!! Als achteromkijken pijn doet en vooruit kijken je bang maakt, kijk dan naast je, want daar staat een medemens als jij! Een mens met dezelfde verlangens, vragen en angsten. Een mens in wie je jezelf ziet. Maar een mens bovenal, in wiens ogen je de goddelijke geordende harmonie van alles wat bestaat herkent. Een mens die hunkert naar liefde, naar troost, naar een arm, een uitgestoken hand. De God van het lets is een menselijke God. Niet een straffende jaloerse. Het is een goede geest. De geest van mensen van goede wil. De Heilige Geest als u wilt. De Heilige Geest is collectief positief bewustzijn. Haar ruimte de hemel. De hemel op aarde. Die u vereert zonder te kennen is die Geest. Die is

te vinden op vele plaatsen en op de gekste momenten.” Aldus nog steeds Paulus. Hij zou er zelf versted van staan.

Zoekende mensen

En die Bijbel dan? Hop in de vuilnisbak ermee? Of op de tweede rij van je boekenkast? Natuurlijk niet! Mensen van goede wil lezen dezelfde woorden, maar verstaan iets anders. Ze begrijpen anders. Zij begrijpen dat de Schrift de weerslag is van zoekende mensen, vaak in penibele situaties, barre omstandigheden. Net als wij op zoek naar betekenis van wat gebeurt. Net als wij bang en onzeker. Wie zich wat inleest in de ontstaansgeschiedenis van de 10 geboden, leert dat het eigenlijk de constitutie, de grondwet is van een jonge onzekere natiestaat. Ze zijn het meest voor de hand liggende wat in een prille samenleving geregeld moet zijn. En om ze extra zeggingskracht te geven worden ze in de mond gelegd van een opperwezen. Om nog eens extra te onderstrepen: Hier moeten we ons echt aan houden, anders is samenleven niet mogelijk. De Schrift is een bron. Een, niet het, antwoord op alle situaties waarin we terecht kunnen komen. Maar het staat ons vrij om andere antwoorden te geven. Het is geen wetboek, maar een leerboek. En het laatste deel van dat boek leert ons van een mens die de Goddelijke Harmonie wel heel goed begrepen heeft. Die begreep dat samenleven breken en delen is. En dus komen wij, vervuld van zijn Geest, samen in een of ander huis, dit huis bijvoorbeeld, om te delen met elkaar en om voor elkaar zo goed als God te zijn.

Lied van alle dagen

Huub Oosterhuis/Antoine Oomen

Nooit hoorden wij
andere stemmen dan de onze.
Nooit waren er handen die doen
wat handen niet kunnen.
Nooit andere
goddelozer mensen dan wij.
Maar er was daglicht,
alle dagen, wat ook gebeurde,
alsof wij liepen
over een onzichtbaar weefsel,
boven de afgrond gespannen,
dat niet scheurde.

Nooit werd iemand
weggetild uit de tijd.
Maar soms even
wordt lijden opgeschort
of dragen mensen het samen.
Zo zouden wij moeten leven.

Geloofsbelijdenis
Ik geloof in God,
die liefde is,
begin en einde van al wat is,
die niemand laat vallen.

Ik geloof in Jezus,
kind van mensen,
Zoon van God,
een en al liefde
tot het uiterste toe.
Hij wijst mij de weg
trekt met mij mee.

Ik geloof in de Geest
die zoekt naar mensen
die vertrouwen op God,
die mensen verwarmt en inspireert,
en aanzet tot liefde
groter dan hun hart.

Ik geloof in mensen
die in Zijn Naam
openlijk of in stilte
doen wat gedaan moet worden,
die samen kerk willen zijn
in de geest van het evangelie.

Ik geloof in het leven
dat achter onze grenzen
vrede en rust vindt bij God,
die het draagt en zal voltooien.
Want Gods liefde,
Gods barmhartigheid en trouw
zijn eindeloos groot.
Amen.

Intenties die werden opgeschreven in het groene boek

Tafelgebed: Gij die Weet

Huub Oosterhuis/Bernard Huijbers

A: Gij die weet wat in mensen omgaat
aan hoop en twijfel, domheid,
drift, plezier, onzekerheid.

Vz: Gij die ons denken peilt
en ieder woord naar waarheid schat,
en wat onzegbaar is onmiddellijk verstaat.

K: Gij toetst ons hart en Gij zijt groter dan ons hart;
op elk van ons houdt Gij uw oog gericht;
en niemand of hij heeft een naam bij U,

Vz: en niemand valt of hij valt in uw handen,
en niemand leeft of hij leeft naar U toe.

A: Maar nooit heeft iemand U gezien.
In dit heelal zijt Gij onhoorbaar.

En diep in de aarde klinkt uw stem niet;
en ook uit de hoogte niet,

Vz: en niemand die de dood is ingegaan,
keerde ooit terug om ons van U te groeten.

A: Aan U zijn wij gehecht, naar U genoemd.
Gij alleen weet wat dat betekent. Wij niet.
Wij gaan de wereld door met dichte ogen.

K: Maar soms herinneren wij ons een naam,
een oud verhaal dat ons is doorverteld,
over een mens die vol was van uw kracht,
Jezus van Nazareth, een jodenman;

A: in hem zou uw genade zijn verschenen,
uw mildheid en uw trouw; in hem zou voorgoed
aan het licht gekomen zijn hoe Gij bestaat:
weerloos en zelve-loos, dienaar van mensen.

Vz: (**) Hij was, zoals wij zouden willen zijn:
een mens van god, een vriend, een licht,
een herder, die niet ten eigen bate heeft geleefd,
en niet vergeefs, onvruchtbaar, is gestorven;

A: die in de laatste nacht dat hij nog leefde,
het brood gebroken heeft en uitgedeeld,
en heeft gezegd: "neemt, eet, dit is mijn lichaam,
zo zult gij doen tot mijn gedachtenis."

A: Toen nam hij ook de beker, en hij zei:
"dit is het nieuw verbond, dit is mijn bloed,
dat wordt vergoten tot vergeving van uw zonden.
Als je uit deze beker drinkt, denk dan aan mij."

Vz: Tot zijn gedachtenis nemen wij daarom dit brood,
en breken het voor elkaar:

K: om goed te weten wat ons te wachten staat,
als wij léven, hem achterna.

(herhalen vanaf (**) "Hij was, zoals wij zouden willen zijn...")

A: Als Gij hem hebt gered van de dood,
God, als hij dood en begraven, toch leeft bij U,
redt dan ook ons en houdt ons in leven,
haal ook ons door de dood heen, nu
en maak ons nieuw, want waarom h́j wél,
en waarom wij niet?
Wij zijn toch ook mensen.

Nodiging, breken en delen van brood en wijn

Wie of wat je ook bent,
je bent van harte welkom
om met ons te breken en te delen.
Maar alsjeblieft:

Als je van dit brood eet
bedenk dan in je ziel
zeg tot je hart
dat een nieuwe wereld
komen moet en komen zal
waar brood genoeg en vrede is
voor ieder mens.

Als je drinkt uit deze beker
wijd je toe
met hart en ziel
aan een nieuw verbond van mensen
zoals Hij deed.

Lied: Verdoofd en schamper van gemis

Huub Oosterhuis/Antoine Oomen

Verdoofd en schamper van gemis,
herkomst en doel verloren.
Dit leven dat geen leven is,
nog dood nog ongeboren.
Doe open Gij die woont in licht,
dat niet ter dood gedoemd zijn
wij die naar U genoemd zijn.

Uw Naam ons eertijds aangezegd
volhardt in onze oren.
Opdat wij doen het volste recht
en zijn uit U geboren.
'De minste mens een naaste zijn':
dat woord heeft zin gegeven
ons angstbeladen leven.

Die gaan de wegen van uw woord,
geen lot is hen beschoren
dan Gij, Gij plant hun adem voort,
uw land zal hen behoren.
Woestijnen gaan in dauw gedrenkt,
geluk zal wedervaren
aan wie verworpen waren.

Voorbeden

Jij die gezegd heb
dat je nooit meer zult verdelgen deze aarde:
beschaam ons toch niet.

Laat de vloed ons niet verzwelgen
de overvloed ons niet verslinden.
Wek onze zachtheid,
stem ons af op jouw stem, op jouw stilte.
Maak telkens weer
een nieuw begin met ons.
Houd ons gaande
op onze weg naar jou.

Bij alles wat gebeurt,
schrikwekkend, belachelijk, mensonwaardig,
nu hier, dan daar,
leer ons aandacht hebben
voor wat ook gebeurt:
voor gerechtigheid die volbracht wordt,
voor mensen die zich inzetten
ten einde toe.

Dat onze ogen opengaan
voor die flitsen van een nieuwe aarde,
die ook te zien zijn
als wij goed zien –
dat wij volharden in onze verwachting;
dat wij ons niet laten intimideren
door wie de macht hebben,
nu nog wel, maar ooit niet meer-

Dat wij vindingrijk worden
en zelfs de kleinste kansen leren benutten
om vrede te stichten en recht te doen.
Ach, dat wij de moed niet verliezen,
dat wij de stem die ons van vrede spreekt
niet wantrouwen als een illusie.

Stem die ons riep en roepen zal,
in ons en boven ons uit,
wees hier aanwezig,
kome wat komt.

Activiteiten en informatie voor de komende periode

Slotgebed

Jij in je grenzeloos licht
als wij bestaan voor jou
als je ons hoort en ziet
deze mensen die wij zijn
die je roepen.
Eeuwige God
als jij ons hebt gemaakt

zoals je licht hebt gemaakt
aarde en deze dag
zegen ons dan
met het licht van jouw ogen.

Zegenwens

Moge de Eeuwige je genadig zijn.
Moge het licht van zijn aanwezigheid jou tot gids zijn.
Dat Hij je mag behoeden en ondersteunen.
Dat Zijn geest niet van je wijkt.
Moge als je slaapt, de engelen over je waken
en als je ontwaakt, moge je vervuld worden van zijn genade.
Heb Hem lief en dien Hem alle dagen van je leven.
Dan, eenmaal, sta je oog in oog met de Eeuwige:
De Vader, de Zoon en de Heilige Geest
Amen.

Lied: Uit staat en stand

Huub Oosterhuis/Antoine Oomen

Uit staat en stand en wijsheid losgewoeld,
omgewaaid, ontwortelde plataan.
Toen heeft hij licht onder zijn schors gevoeld,
een vlaag van knoppen die op springen staan.

Uit jij en jou en woorden weggevlucht.
Ergens heengejaagd. Boomgrens voorbij.
Op adem komen in de dunne lucht,
je eigen hartslag horen. Vogelvrij.

Uit eigen aard en huid naar iemand toe,
onontkoombaar. En niet wonen meer,
tot ik Hem, Hij mij vinden zal. En hoe -
een zee van dromen gaat in mij tekeer.

